

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 martie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 septembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului

Dragan Mihai XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 05.11.2015 - 22.09.2017;

2. Instanța de apel: 03.10.2017 - 12.12.2017;

3. Instanța de recurs: 22.02.2018 - 28.03.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 septembrie 2017, Dragan Mihai a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Stegarescu Victoria, a fost admisă în principiu urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Dragan Mihai, la 12 septembrie 2015, aproximativ la ora 19.25, aflându-se la volanul troleibuzului de model „ZIU”, cu n/î 2111, de pe ruta nr.2 și deplasându-se pe str.Grenoble din direcția str.I.Casian Suruceanu spre str.N.Testemițanu, mun.Chișinău, ajungând în apropierea imobilului nr.39 din str.Grenoble, exprimând neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele pct.45 alin.(1) și (2) din Regulamentul circulației rutiere, potrivit cărora „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului” și cerințele pct.49 din același Regulament, care prevăd că „în funcție de viteza de deplasare, conducătorul de vehicul trebuie să lase liber un spațiu (distanță) față de vehiculul precedent care, în caz de frînare bruscă a acestuia, i-ar permite să oprească evitând coliziunea”, în așa mod, nu s-a isprăvit

cu conducerea mijlocului de transport, nu a ținut cont de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, nu a ținut cont de dexteritatea în conducere, nu a adaptat viteza după situația rutieră în care conducea unitatea de transport și ca urmare a întreprins o manevră bruscă de frânare, în urma careia pasagerul Stegarescu Victoria a căzut jos de pe scaun, lovindu-se la mâna stângă.

În rezultatul accidentului rutier, pasagerului Stegarescu Victoria i-au fost cauzate vătămări corporale medii sub forma de fractură a osului radial în loc tipic, cu deplasare, confirmate prin concluziile raportului de expertiză medico-legală nr.2380/D din 15.10.2015.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea respingerii solicitării de încasare de la inculpat, în contul statului, a sumei de 84 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizei medico-legale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă solicitarea acuzatorului în acest sens, invocând că cheltuielile de judecată într-o cauză penală sunt provocate de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, astfel acestea sunt imputabile inculpatului condamnat, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu ar fi avut loc;

- partea vătămată V.Stegarescu, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea soluționării acțiunii civile și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, cu dispunerea admiterii integrale a acțiunii civile, invocând că în cerere au fost indicate cu exactitate cuantumurile prejudiciului material și moral cauzat, motiv din care examinarea acesteia nu necesita amânarea judecării cauzei; - prejudiciul material constă din cheltuielile suportate pentru tratament (2777,67 lei) și cele provocate prin absența forțată de la serviciu (13171,41 lei), or, dânsa activează oficial în două locuri de muncă, circumstanțe confirmate prin certificatele eliberate la locurile de muncă, anexate la materialele cauzei; - existența prejudiciului moral în sumă de 20000 lei a fost determinată de internarea în spital pentru o perioadă de 28 de zile, suferirea a trei intervenții chirurgicale, aflarea cu mâna imobilizată pentru o perioadă de șase săptămâni; - în pofida încheierii concediului medical și revenirii la serviciu, capacitatea de muncă este încă scăzută, iar funcțiile membrului superior afectat nu au fost pe deplin restabilite, fiind necesară efectuarea în continuare a tratamentului medical;

- avocatul M.Gonța în numele inculpatului, care a solicitat casarea totală a sentinței, cu dispunerea achitării inculpatului, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii; - prima instanță a dat o apreciere greșită probelor, în particular declarațiilor inculpatului, considerându-le ca fiind în contradicție cu cele date de partea vătămată, deși declarațiile acestor părți sunt identice în esență, în ceea ce ține de faptul că șoferul autoturismului neidentificat de organul de urmărire penală a frânat brusc în fața troleibuzului, astfel pentru evitarea coliziunii inculpatul a frânat, în rezultat partea vătămată căzând de pe scaun; - conducătorul mijlocului de transport care a depășit troleibuzul urma să respecte prevederile pct.51 din Regulamentul circulației rutiere; - învinuirea adusă inculpatului, sub aspectul că „a întreprins o manevră de frânare bruscă”, nu are susținere probatorie, or, potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului careva urme de frânare nu s-au depistat, în cauză nefiind demonstrată latura obiectivă a infracțiunii; - prima instanță ilegal i-a stabilit inculpatului pedeapsa complementară sub forma de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, deoarece, potrivit sancțiunii art.264 alin.(1) Cod penal, aceasta se stabilește doar în cazul aplicării pedepsei principale sub forma de închisoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror, admise apelurile declarate de către partea civilă Stegarescu Victoria și avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului, casată

parțial sentința în partea stabilirii pedepsei complementare și a laturii civile, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Dragan Mihai, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, ceea ce constituie 4000 lei.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, încasându-se de la Dragan Mihai în beneficiul lui Stegarescu Victoria, a sumei de 13171,41 lei pentru absența forțată de la muncă, a sumei de 2777,67 lei cu titlu de cheltuieli pentru tratament și a sumei de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în total 25949,08 lei. În rest, acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral a fost respinsă, ca nefondată.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate, referindu-se la apelul declarat de apărătorul inculpatului, instanța de apel a constatat că vinovăția ultimului a fost confirmată prin probe cercetate în cadrul ședinței instanței de fond și verificate în instanța de apel, precum și prin cele administrate nemijlocit în fața instanței de apel și anume, declarațiile părții vătămate V.Stegarescu, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12.09.2015, schița accidentului rutier și raportul de expertiză medico-legală nr.2380/D din 15.10.2015 în privința părții vătămate.

În contextul statuării asupra aprecierii probelor prin prisma tuturor criteriilor stipulate la art.101 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că declarațiile părții vătămate sunt veridice, or, au fost date sub avertismentul eventualei răspunderi penale pentru darea declarațiilor false, nu au fost modificate pe parcursul procesului penal și au fost confirmate prin alte probe, care în ansamblu au demonstrat că inculpatul a încălcat regulile de securitate a circulației rutiere, prin neatenție față de trafic și sineîncredere exagerată.

În prezența acestor constatări, instanța de apel a apreciat critic argumentele invocate de apărătorul inculpatului, or, partea vătămată în declarațiile sale, a relatat că cauza căderii sale și a provocării leziunilor corporale se datorează conducerii neadecvate a mijlocului de transport și frânării bruște de către inculpat, careva coliziuni cu alte mijloace de transport neavând loc.

Referindu-se la chestiunea individualizării pedepsei, instanța de apel s-a raliat la concluziile enunțate în sentință și a considerat că prima instanță just și întemeiat a stabilit categoria și termenul pedepsei penale, luând în considerație gravitatea infracțiunii comise, care face parte din categoria celor ușoare, forma de vinovăție a inculpatului, care a comis fapta din imprudență, lipsa circumstanțelor atenuante sau agravante la caz, influența pedepsei stabilite asupra corectării și reeducării vinovatului, condițiile de viață ale acestuia, situația sa familială, potrivit căreia are doi copii la întreținere și personalitatea sa, care nu are antecedente penale și se caracterizează pozitiv.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a interveni în soluția adoptată de către prima instanță, sub aspectul excluderii stabilirii față de inculpat a pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, or aceasta poate fi stabilită, potrivit sancțiunii art.264 alin.(1) Cod penal, doar la stabilirea pedepsei principale sub formă de închisoare, ceea ce la caz nu a avut loc, or inculpatului prin sentință i-a fost stabilită pedeapsa principală sub formă de amendă.

Cu referire la apelul declarat de procuror, instanța de apel a reținut că în cazurile dispunerii expertizei la solicitarea acuzatorului de stat, potrivit prevederilor art.143 alin.(1) pct.6), alin.(2) Cod de procedură penală, ceea ce a și avut loc în cauză, plățile pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul bugetului de stat, astfel cerințele apelantului fiind neîntemeiate.

În ce privește argumentele invocate în apel de către partea civilă V.Stegarescu, instanța de apel le-a considerat parțial întemeiate, fiind constatată prin probele anexate la cererea de chemare în judecată că partea vătămată a suportat cheltuieli pentru tratament în sumă de 2777,67 lei și a lipsit forțat de la serviciu începând cu 12.09.2015 până la 20.02.2016, pentru această perioadă urmându-i a fi achitată suma de 13171,41 lei.

Expunându-se asupra solicitării de reparare a prejudiciului moral cauzat, instanța de apel a constatat că, în urma accidentului rutier, părții vătămate i-au fost provocate suferințe fizice și psihice, iar ținând cont de amplitudinea acestora și gradul de vinovăție a inculpatului, instanța a considerat că de la acesta urmează a fi încasat în beneficiul părții vătămate prejudiciul moral în sumă de 10000 lei, aceasta fiind una echitabilă ce se raportează în mod corespunzător la circumstanțele cauzei.

5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul M.Gonța în numele inculpatului care, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicitat casarea totală a acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea inculpatului, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, invocând că în cauză nu s-a demonstrat latura obiectivă a infracțiunii imputate inculpatului; - instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor, declarațiilor inculpatului, considerându-le ca fiind în contradicție cu cele date de partea vătămată, deși declarațiile acestor părți sunt identice în esență, în ceea ce ține de faptul că șoferul autoturismului neidentificat de organul de urmărire penală a frânat brusc în fața troleibuzului, astfel pentru evitarea coliziunii inculpatul a frânat, în rezultat partea vătămată căzând de pe scaun; - instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, dând o apreciere eronată faptei pentru care M.Dragan a fost pus sub învinuire, în rest invocând aceleași motive ca și în apel descrise la pct.3 din prezenta decizie.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului ca fiind vădit neîntemeiat, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

După cum rezultă din conținutul recursului părții apărării, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea lui M.Dragan în baza art.264 alin.(1) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate și că instanțele incorect au dispus condamnarea inculpatului, deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților orice probe noi, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel,

verificând probele cauzei, întemeiat a conchis asupra temeiniciei concluziei primei instanțe privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, motivându-și detaliat și clar soluția adoptată, expunându-se argumentat din care motive menține soluția instanței în această parte.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul penal reține că, instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală, pe care suplimentar și minuțios le-a cercetat în ședința de judecată, a audiat inculpatul, partea vătămată V.Stegărescu, le-a dat o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras având în vedere declarațiile inculpatului, a părții vătămate și actele cauzei - procesul-verbal de cercetare la locul accidentului rutier din 12.09.2015 cu fototabel, schița accidentului rutier din 12.09.2015, rapoartele de expertiză medico-legală în comisie nr.1 din 02.05.2012, nr.399 din 24.04.2013, de expertiză auto-tehnică nr.2380/D din 15.10.2015, probe care sunt detaliat descrise în textul deciziei instanței de apel.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția inculpatului, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că lipsește legătura causală dintre eveniment și survenirea consecințelor manifestate prin vătămarea medie a integrității corporale a părții vătămate V.Stegărescu, sunt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar.

Argumentele părții apărării, precum că învinuirea adusă inculpatului sub aspectul că „a întreprins o manevră de frânare bruscă”, nu are susținere probatorie, și că vătămarea părții vătămate nu a avut loc din vina inculpatului, dar a unui alt automobil de model „Mercedes”, care a frânat brusc în fața troleibuzului, se combat prin declarațiile părții vătămate, care atât la urmărirea penală, cât și în cadrul cercetării judecătorești, a declarat că între conducătorul auto și inculpatul care se afla la volanul troleibuzului era o competiție, acesta din urmă se deplasa cu viteză, și anume în urma frânării bruște a troleibuzului dânsa a căzut de pe scaun și și-a frânt mâna, astfel că invocările apărării, precum că vinovat este anume șoferul automobilului „Mercedes”, care nu a respectat prevederile pct.51 din Regulamentul circulației rutiere, nu pot fi reținute.

Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus pe larg asupra temeiniciei declarațiilor părții vătămate, justificat constatând că inculpatul a încălcat prevederile pct.45, 49 din Regulamentul circulației rutiere. Decizia instanței de apel conține o expunere convingătoare a motivelor care au fundamentat soluția adoptată, fiind relevant că circumstanța primordială și cauza comiterii leziunilor corporale la partea vătămată - frânarea bruscă a mijlocului de transport de către inculpat - și-a găsit confirmare atât prin declarațiile părții vătămate, cât și prin cele date de inculpat.

Instanța de recurs atestă că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în

ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii imputate.

Totodată, Colegiul penal constată că recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerându-l ca necorespunzător circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurent, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei. În contextul dat, Colegiul penal reține că art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat.

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înlățuiește de către instanța de recurs.

Din considerentele expuse, Colegiul penal respinge argumentele recurentului în partea dată, ca fiind *de jure* inadmisibile.

Sub aceste aspecte, Colegiul penal constată că argumentele invocate de recurent au fost pe deplin abordate la etapa judecării apelurilor, asupra lor fiind expuse concluzii relevante în decizia atacată, enunțate la pct.4.1. al prezentei decizii, care nu necesită o reiterare din motivul temeiniciei și plenitudinii lor.

Colegiul penal constată că temeiul pentru recurs invocat în cerere, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, nu și-a găsit confirmare, din motiv că este invocat nemijlocit întru susținerea criticii privind aprecierea probelor care, după cum s-a menționat anterior, este inadmisibilă la această etapă a procesului penal, totodată și reieșind din considerentul că constatările instanței de apel sunt susținute de o motivare corespunzătoare. În particular, Colegiul penal constată că recurentul nu a specificat în mod concret asupra căror motive pretinde că instanța de apel nu s-a expus, ceea ce justifică aprecierea critică a argumentului dat.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul M.Gonța în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Dragan Mihai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel

Chișinău din 12 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui Dragan Mihai, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu